

Sv. Jozef, otec nežnej lásky (8)

Pri generálnej audiencii v stredu 19. januára nás pápež František pozval k tomu, aby sme dovolili Pánovi, aby nás nežne miloval a premenil každého z nás na mužov a ženy so schopnosťou takto milovať.

19.01.2022

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Dnes by som sa chcel hlbšie pozrieť na postavu svätého Jozefa ako otca nežnej lásky.

V apoštolskom liste *Patris corde* (8. decembra 2020) som mal príležitosť zamyslieť sa nad týmto aspektom nehy u osobnosti svätého Jozefa. Hoci nám evanjeliá neuvádzajú žiadne podrobnosti o spôsobe, akým prejavoval svoje otcovstvo, môžeme si byť istí, že to, že bol muž „spravodlivý“, sa premietlo aj do výchovy, ktorú Ježišovi poskytol. «Jozef videl Ježiša deň za dňom rásť „v múdrosti, veku a v obľube u Boha i u ľudí“ (Lk 2,52). Tak ako urobil Pán s Izraelom, aj on učil Ježiša chodiť, držiac ho za ruku: bol pre neho ako otec, ktorý ho berie na ramená a skláňa sa k nemu, aby ho nachoval (porov. Oz 11,3-4)» (*Patris corde*, 2). Táto biblická definícia je krásna, pretože ukazuje vzťah Boha k izraelskému ľudu. A môžeme si predstaviť, že rovnaký vzťah mal svätý Jozef k Ježišovi.

Evanjeliá potvrdzujú, že Ježiš vždy používal slovo „otec“, keď hovoril o

Bohu a jeho láske. Mnohé podobenstvá majú za hlavného hrdinu postavu otca (porov. Mt 15,13; 21,28-30; 22,2; Lk 15,11-32; Jn 5,19-23; 6,32-40; 14,2;15,1.8). Jedným z najznámejších je určite podobenstvo *O milosrdnom otcovi*, o ktorom rozpráva evanjelista Lukáš (porov. Lk 15,11-32). Toto podobenstvo zdôrazňuje nielen skúsenosť hriechu a odpustenia, ale aj spôsob, akým sa odpustenie dostáva k človeku, ktorý pochybil. Text znie takto: «Ešte bol ďaleko od domu, keď ho zazrel jeho otec, a bolo mu ho ľúto. Pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho» (v. 20). Syn očakával trest, spravodlivosť, ktorá by mu prinajhoršom mohla dať miesto jedného zo sluhov, no on sa ocitol v otcovom objatí.

Nežnosť je niečo väčšie než logika sveta. Je to neočakávaný spôsob, ako dosiahnuť spravodlivosť. Preto nesmieme nikdy zabúdať, že Boh sa

nebojí našich hriechov: zapíšme si to dobre do pamäti. Boh sa nebojí našich hriechov, je väčší ako naše hriechy: je otec, je láska, je nežný. Nedesia ho naše hriechy, naše chyby, naše pády, ale desí ho uzavretosť našich srdc - toto áno, to ho trápi - desí ho náš nedostatok viery v jeho lásku. V skúsenosti Božej lásky je veľká neha. A je krásne pomyslieť na to, že prvým človekom, ktorý túto skutočnosť odovzdal Ježišovi, bol práve Jozef. Veci Božie k nám v skutočnosti vždy prichádzajú prostredníctvom ľudských skúseností.

Pred nejakým časom - neviem, či som to už nespomínal - skupinu mladých ľudí, ktorí hrajú muzikálové divadlo, oslovilo toto podobenstvo o milosrdnom otcovi a rozhodli sa stvárniť tento príbeh v podobe muzikálu. A vydarilo sa im to. Celý dej spočíva v tom, ako kamarát počúva od toho syna jeho príbeh, ako

sa od otca vzdialil a chce sa vrátiť domov, no bojí sa, že otec ho vyženie a potrestá. Kamarát mu v tom muzikáli hovorí: „Pošli k otcovi posla s odkazom, že sa chceš vrátiť domov, a ak tá hodlá prijať, nech dá do okna vreckovku, ktorú zbadáš z cesty, ktorá a blíži k domu.“ Tak sa aj stalo. A divadelná hra so spevmi a tancami pokračuje až do chvíle, keď syn vstúpi na záverečnú časť cesty a uvidí dom. A keď zdvihne zrak, vidí dom plný bielych vreckoviek: plný. Nie jednu, ale zo tri či štyri v každom okne.

Takéto je Božie milosrdenstvo. Nebojí sa našej minulosti, našich nepekných vecí: bojí sa len uzavretosti. My všetci máme nejaké nevyriešené účty, ale vyrovnávať účty s Bohom je nádherná vec, pretože len čo začneme hovoriť, on nás objíma. Nežnosť!

Takže si môžeme položiť otázku, či sme sami zažili túto nehu a či sme sa stali tými, čo o nej vydávajú svedectvo. Nežnosť totiž nie je v prvom rade citová alebo sentimentálna záležitosť: je to skúsenosť, že sa cítime milovaní a prijatí práve v našej chudobe a biede, a tak sme premenení Božou láskou.

Boh sa nespolieha len na naše talenty, ale aj na našu vykúpenú slabosť. Toto napríklad vedie svätého Pavla povedať, že je tu plán, ktorý ráta aj s jeho krehkosťou. Takto píše komunitě v Korinte: «Aby som sa nevyvyšoval, bol mi daný do tela osteň, satanov posol, ktorý ma bije po tvári [...]. Preto som tri razy prosil Pána, aby ma toho zbavil, ale on mi povedal: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti“ (2 Kor 12,7-9).

Pán nás nezabavuje všetkých našich slabostí, ale pomáha nám kráčať so

slabosťami, berúc nás za ruku. Podáva ruku našim slabostiam a stojí po našom boku. A toto je neha. Skúsenosť nehy spočíva v tom, že vidíme, ako Božia moc prechádza práve cez to, čo nás robí krehkejšími; avšak za predpokladu, že sa obrátíme od pohľadu Zlého, ktorý «nás núti hľadiť na našu krehkosť negatívne», zatiaľ čo Duch Svätý ju «vynáša na svetlo s nežnou láskou» (*Patris corde*, 2).

«Nežnosť je najlepší spôsob ako sa dotýkať toho, čo je v nás krehké» (*tamtiež*). Pozrite ako sa zdravotné sestry a opatrovatelia dotýkajú rán chorých ľudí: s nežnosťou, aby ich ešte viac nezranili. Takto sa Pán dotýka našich rán, s tou istou nežnosťou. «Preto je dôležité stretnúť sa s Božím milosrdenstvom najmä vo sviatosti zmierenia a zakúsiť pravdu a nežnú lásku.

Paradoxne aj zlý duch nám môže povedať pravdu, ale robí to preto, aby nás usvedčil. My však vieme, že Pravda, ktorá pochádza od Boha, nás neodsudzuje, ale nás prijíma, objíma, podopiera a odpúšťa nám» (*tamtiež*). Boh vždy odpúšťa: toto si dobre zapíšte do hlavy i do srdca. Boh vždy odpúšťa. Sme to my, kto sa unavuje prosiť o odpustenie. On však vždy odpúšťa, a to aj tie najnepeknejšie veci.

Preto nám prospeje postaviť sa pred zrkadlo Jozefovho otcovstva, ktoré je zrkadlom Božieho otcovstva, a pýtať sa seba samých, či dovolíme Pánovi, aby nás miloval so svojou nežnosťou a premenil každého z nás na mužov a ženy so schopnosťou takto milovať. Bez tejto „revolúcie nežnosti“ – a my potrebujeme revolúciu nehy! - riskujeme, že zostaneme uväznení v takej spravodlivosti, ktorá nám nedovoľuje ľahko vstať a ktorá si zamieňa vykúpenie s trestom.

Preto chcem dnes osobitne pamätať na našich bratov a sestry, ktorí sú vo väzení. Je správne, aby tí, ktorí urobili chybu, za ňu zaplatili, ale ešte správnejšie je, aby tí, ktorí urobili chybu, mohli svoju chybu odčiniť. Nemôžu byť rozsudky bez okien nádeje. Každý trest má vždy nejaké okno nádeje. Myslime na našich bratov a sestry vo väzení, myslime na Božiu nežnosť k nim a modlime sa za nich, aby v tomto okne nádeje našli cestu k lepšiemu životu.

A uzavrieme katechézu touto modlitbou:

Svätý Jozef, nežný otec, naučiť nás prijať, že sme milovaní práve v tom, čo je v nás najslabšie.

Daj, aby sme nestavali žiadnu prekážku medzi našu chudobu a veľkosť Božej lásky.

Vzbudzuj v nás túžbu pristupovať k sviatosti zmierenia, aby nám bolo

*odpustené a aby sme boli schopní
nežne milovať našich bratov a sestry v
ich chudobe.*

*Buď nablízku tým, ktorí sa dopustili
chyby a platia za to. Pomôž im nájsť
spolu so spravodlivosťou aj nehu, aby
mohli začať odznova.*

*A nauč ich, že prvý spôsob, ako začať
odznova je úprimne prosiť o
odpustenie, aby pocítili Otcovo
pohladenie.*

(Preložila: Slovenská redakcia VR)

Zdroj: [https://
www.vaticannews.va/sk/](https://www.vaticannews.va/sk/)